

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21-14-01-144

Chișinău

10 „ 01 2016

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1444 din 30 decembrie 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Mediului.

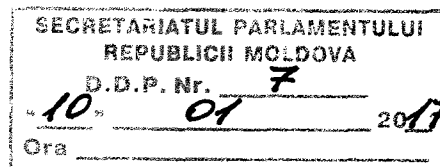
Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română –1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română –1 filă și în limba rusă –1 filă);
3. Nota informativă la proiectul de lege (5 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (5 file);
5. Avizul Ministerului Justiției (1 filă).

Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

Ex.A.Albul
Tel.:022 250 241

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 1444

din 30 decembrie 2016
Chișinău

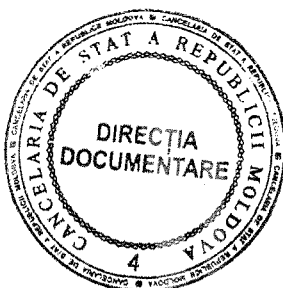
**Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****privind modificarea și completarea
unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol 1. – Punctul 1 din anexa la Legea nr.1422-XIII din 17 decembrie 1997 privind protecția aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.44-46, art.312), cu modificările și completările ulterioare:
se completează în final cu litera f) cu următorul cuprins:
„f) crisotil (CAS nr. 12001-29-5 și 132207-32-0)”;
alineatul al doilea se exclude.

Articolul II. – Articolul III alineatul (1) din Legea nr. 141 din 17 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 215-216, art. 471) se completează în final cu următorul text „, , cu excepția prevederilor punctului 2 din anexa menționată la art. II punctul 3, care se pune în aplicare la 17 iunie 2019”.

Președintele Parlamentului

Notă informativă

la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative

1. Motivarea necesității elaborării actului normativ: Inițierea elaborării proiectului Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative este determinată de necesitatea consolidării legislației de mediu în scopul reducerii poluării aerului atmosferic cu produse periculoase, considerate la nivel internațional ca cancerigenii, în particular cu azbest de crisotil, precum și necesitatea creării condițiilor, în primul rând în aspectul temporal, pentru asigurarea executării eficiente de către agenții economici a normei legale, care limitează conținutul substanțelor periculoase în producția industrială, în cazul dat - conținutul cromului în ciment.

Restricțiile și interdicțiile pentru unele produse chimice periculoase, inclusiv cele din categoria produselor care constau din sau conțin azbest și crom, au fost stabilite de Legea nr. 141 din 17 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 215-216, art. 471) prin completarea Legii nr. 1422-XIII din 17 decembrie 1997 privind protecția aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 44-46, art. 312), în scopul reducerii efectelor negative asupra sănătății umane, inclusiv lucrătorilor la locul de muncă, precum și reducerii poluării mediului cu praful și fibrele de azbest, precum și metalele grele, inclusiv în context transfrontier. În același timp reglementarea metalelor grele, inclusiv și cromului, și reducerea impactului acestuia asupra sănătății umane și a mediului înconjurător prezintă problema actuală, abordată la nivel internațional. Reglementarea metalelor grele, reducerea și raportarea emisiilor acestora la nivel internațional, inclusiv și cromului, este prevăzută de tratatele internaționale de mediu. Mai mult decât atât stabilirea restricțiilor și interdicțiilor pentru unele substanțe periculoase, inclusiv și pentru azbestul de crisotil și conținutul cromului în ciment, reiese direct din prevederile stabilite în capitolul „Mediu” din „Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte”, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014.

La rândul său modificările și completările prevăzute de proiectul Legii vor contribui la prevenirea și reducerea impactului poluării atmosferice asupra altor componente de mediu și ecosistemelor, prevenirii importului în țară a tehnologiilor și produselor periculoase și majorării acumulării pe viitor a deșeurilor periculoase, depozitarea cărora la moment este imposibilă din lipsa depozitelor de deșeuri periculoase.

În contextul celor expuse, asigurarea calității și siguranței produselor pentru construcții de către producătorii / importatorii acestora, inclusiv cimentului prin respectarea valorii-limită a conținutului cromului în ciment, stabilită de Legea nr. 141 din 17.06.2016 prin completarea Legii nr. 1422-XIII din 17.12.1997 privind protecția aerului atmosferic, este foarte importantă.

1) Motivarea restricționării azbestului de crisotil:

Necesită a fi menționat că restricționarea azbestului de crisotil a fost aprobată de Guvern de trei ori în perioada anilor 2014-2015, fiind, totodată, exclusă de Parlamentul Republicii Moldova în ultimul moment la propunerea unui deputat care a prezentat un amendament la proiectul de lege, indicând că crisotilul este mai puțin

nociv în coraport cu altele tipuri de azbest din categoria amfibolilor. Totodată, **azbestul de crisotil este considerat la nivel internațional, inclusiv și la nivel european și CSI, ca cancerigen.** Mai mult decât atât organizațiile internaționale interguvernamentale, printre care și Organizația Mondială a Sănătății și Agenția Internațională pentru Cercetarea Cancerului au ajuns la concluzia, că la utilizarea azbestului, inclusiv azbestului de crisotil, crește riscul maladiilor de azbestoză, cancer pulmonar și mezoteliom. Concomitent din cauza utilizării pe scară largă a azbestului în materiale de construcții și în alte produse cu conținut de azbest este imposibil de a preveni expunerea lucrătorilor și a populației în general. Mai mult de cât atât, s-a constatat, că **utilizarea în siguranță a azbestului de crisotil nu este posibilă datorită modului de producere și manipulare a produselor cu conținut de azbest și descompunerii acestora la locul de aflare, precum și în legătură cu problemele pe care le creează în procesul scoaterii din uz și gestionării ulterioare a deșeurilor acestora.** De asemenea, s-a constatat că, **pentru expunere la azbestul de crisotil nu există antidot.**

Motivarea prelungirii termenului de intrare în vigoare a restricției conținutului cromului hexavalent în ciment:

Informațiile prezentate de către liderul pe piața cimentului din țară, Compania „Lafarge Ciment Moldova” S.A., au demonstrat, că producția acestuia conține crom hexavalent în valori mai mari decât cele prevăzute de Legea nr. 141 din 17.06.2016 și, respectiv, nu este conformă cu norma stabilită, precum și cu legislația europeană, ceea ce nu contribuie la atingerea scopurilor prevăzute de Legea nr. 141 din 17.06.2016, cât și la competitivitatea acestei producții pe piața națională și internațională. Mai mult decât atât, declarând alinierea la standardele europene de calitate și fiind conștientă de cerințele europene ce țin de conținutul cromului în ciment, Compania „Lafarge Ciment Moldova” S.A., totodată, nu dispune de echipamentul necesar pentru monitorizarea internă a conținutului ingredientelor periculoase în producția sa și, respectiv, nu se realizează activitățile de verificare internă a calității cimentului sub aceste aspecte, precum și de prevenire și evitare a poluării producției cu aceste ingrediente, inclusiv și cu crom. Necesită a fi menționat, că Combinatul de ciment din Râbnita se confruntă cu probleme similare.

Concomitent, în urma analizării informației *accesibile publicului pe pagina web a Organismului național de acreditare instituit în baza Legii nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității*, s-a constatat, că laboratoarele de încercări din domeniul construcțiilor nu sunt acreditate de Centrul Național de Acreditare „MOLDAC” pentru identificarea cromului în ciment. Aceste instituții, de asemenea, nu dispun de echipamentul necesar pentru controlul cromului în ciment și evaluarea conformității cu norma stabilită prin Legea nr. 141 din 17.06.2016. Astfel, autoritățile publice abilitate cu funcții de control și verificare a conformității produselor nu sunt la moment înzestrate tehnic și financiar în scopul executării cu strictețe a prevederilor Legii nr. 141 din 17.06.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și au nevoie de timp și bază materială pentru a implementa noua normă. Conform informației prezentate de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor prin scrisoarea nr. 03/2-2254 din 12.10.2016, cheltuielile necesare pentru consolidarea capacității de laborator a instituțiilor abilitate cu funcții de evaluare a conformității vor constitui 2 mln. 670

mii 963 lei moldovenești. La fel, conform propunerilor înaintate de MDRC pentru completarea *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național privind managementul durabil al substanțelor chimice în Republica Moldova*, este nevoie de un termen de circa trei ani pentru implementarea măsurilor în vederea pregătirii tehnice, materiale, financiare și a resurselor umane.

Pentru soluționarea problemelor sus-menționate și întru executarea indicației Guvernului nr. 01-04-217/IL din 28 septembrie 2016, au fost desfășurate ședințe, organizate pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru al Republicii Moldova și Ministerul Mediului, în cadrul cărora au fost examinate și discutate problemele existente expuse de către Compania „Lafarge Ciment Moldova” S.A., termenii necesari și căile posibile de soluționare a acestora. În procesul examinării problemei în cauză au fost implicați reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerului Economiei, Ministerului Mediului, Concernului Republican de Producție al Industriei Materialelor de Construcție „INMACOM”, A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” și Companiei „Lafarge Ciment Moldova” S.A.

Pe parcursul ședințelor desfășurate în perioada septembrie - octombrie 2016 participanții au examinat și discutat problemele existente în domeniul dat, precum și propunerea Companiei „Lafarge Ciment Moldova” S.A. privind prelungirea pe o perioadă de trei ani a termenului de intrare în vigoare a restricției conținutului cromului în ciment. Propunerea întreprinderii a fost însoțită de argumentele respective și planul intern de lucru pentru asigurarea respectării restricției menționate, care prevăd un șir de activități, inclusiv achiziționarea echipamentului de laborator specializat, identificarea etapelor de procese tehnologice care generează crom, proiectarea și realizarea activităților de reconstrucție a întreprinderii și alte activități, inclusiv cele cu caracter de gestionare a produselor chimice.

Concomitent pe parcursul ședințelor desfășurate a fost consultată prima versiune a proiectului de lege, elaborată și prezentată de către Ministerul Mediului. Participanții procesului de examinare a problemei în cauză au susținut extinderea justificată a termenului de intrare în vigoare a normei legale privind conținutul cromului în ciment, stabilită prin Legea nr. 141 din 17 iunie 2016. S-a acceptat că, norma de valoare-limită a conținutului cromului hexavalent în ciment va fi pusă în aplicare la 17 iunie 2019, ceea ce va oferi posibilitatea pentru conformare întocmai prevederilor legii atât Lafarge Ciment Moldova S.A., cât și Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în vedere asigurării și testării normativelor de crom hexavalent în ciment. Termenul prevăzut va contribui la conformarea la normele Legii în cauză și cerințele europene. La stabilirea termenului de intrare în vigoare a restricției pentru conținutul cromului hexavalent în ciment a fost luată în considerare și experiența României, care prin Hotărârea Guvernului nr. 932 din 10.06.2004 „*Pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 347/2003 privind restricționarea introducerii pe piață și a utilizării anumitor substanțe și preparate chimice periculoase*” a aprobat termenul de intrare în vigoare a restricției privind conținutul cromului în ciment - 1 ianuarie 2007. Astfel, prin această Hotărâre de Guvern a fost stabilită perioada de tranziție mai mult de 2,5 ani pentru conformarea la prevederile privind conținutul cromului în ciment.

2. Descrierea aspectului normativ:

Titlul proiectului de act normativ:

Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Descrierea proiectului de act normativ:

Ținând cont de cele menționate mai sus, proiectul de lege este constituit din două articole. Astfel, proiectul de lege propune:

Prin Art. I:

- modificarea și completarea anexei la Legea nr. 1422-XIII din 17 decembrie 1997 privind protecția aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 44-46, art. 312), în particular prin completarea pct. 1 din anexa în final cu lit. f) cu următorul cuprins „f) crisotil (CAS nr. 12001-29-5 și 132207-32-0).”;

- excluderea alineatului al doilea din pct. 1 din anexa sus menționată, care stabilește excepția pentru azbestul de crisotil. Astfel, se exclude fraza „Restricțiile nu se referă la silicatul fibros crisotil (CAS nr. 12001-29-5 și nr. 132207-32-0)”;

Prin Art. II: extinderea termenului de punere în aplicare a normei legale, care stabilește valoarea limită a conținutului cromului hexavalent în ciment, prin completarea Articolului III alineatul (1) din Legea nr. 141 din 17 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 215-216, art. 471) în final cu următorul text „, cu excepția prevederilor punctului 2 din anexa menționată la Art. II punctul 3, care se pune în aplicare la 17 iunie 2019”.

3. Descrierea aspectului economic și social:

Impactul macroeconomic: Nu este cazul.

Impactul asupra activității de întreprinzător: Proiectul propus nu va avea impact asupra activității de întreprinzător, ținând cont de faptul, că azbestul de crisotil și articolele cu conținutul acestuia nu se produc în Republica Moldova, precum și prin completările Legii nr. 1422-XIII din 17 decembrie 1997 privind protecția aerului atmosferic, realizate prin Legea nr. 141 din 17.06.2016, sunt stabilite derogările pentru importatorii producției de azbest, cât și pentru agenții economici, organizații și cetățeni. Completarea Art. III al Legii nr. 141 din 17.06.2016 creează condițiile pentru pregătirea agenților economici să respecte valoarea limită a conținutului cromului hexavalent în ciment. Concomitent respectarea de către agenții economici a normei sus-menționate va fi îmbunătățită calitatea cimentului și competitivitatea acestuia pe piața internă și externă.

Impactul social: Proiectul propus nu va avea impact negativ asupra sferei sociale, deoarece creează condiții mai favorabile pentru sănătatea oamenilor, inclusiv la locul de muncă, și fiind destinat, de asemenea, pentru pregătirea agenților economici să respecte norma legală privind conținutul substanței periculoase în producția industrială. Atingerea de către agenții economici a normei stabilite va contribui la asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă, precum și va induce efecte benefice asupra sănătății populației actuale cât și asupra generațiilor viitoare.

Impactul asupra mediului: Proiectul Legii are ca scop reducerea efectelor negative asupra mediului înconjurător și crearea condițiilor pentru asigurarea executării eficiente a normei legale care stabilește valoarea limită a conținutului cromului hexavalent în ciment. Respectiv, respectarea de către agenții economici a normei menționate va contribui la reducerea efectelor negative pentru sănătatea umană și reducerea poluării mediului, inclusiv în context transfrontier. Concomitent adoptarea proiectului de lege va contribui la executarea prevederilor articolului 56 litera d) din Legea nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător.

4. Respectarea transparenței în procesul decizional și informarea publicului: În procesul de elaborare a prezentului proiect de lege au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Proiectul Hotărârii Guvernului, împreună cu proiectul de lege și nota informativă sunt disponibile publicului pe pagina web a Ministerului Mediului: <http://mediu.gov.md>.

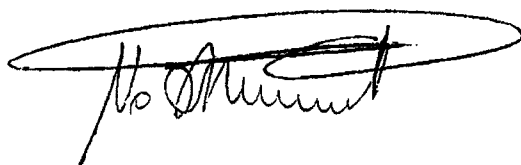
5. Examinarea, avizarea și expertizarea proiectului de act normativ: proiectul de lege a fost supus consultărilor cu instituțiile interesate pe parcursul ședințelor organizate, precum și plasat pe pagina web a Ministerului Mediului, ceea ce a contribuit la asigurarea transparenței în procesul decizional, conform legislației în vigoare.

Avizarea proiectului actului normativ: Necesită a fi menționat, că proiectul de lege, fiind consultat în mod prealabil cu reprezentanții ministerelor, altor instituții interesate și Lafarge Ciment Moldova S.A., a fost examinat și avizat de către ministerele și Concernul Republican de Producție al Industriei Materialelor de Construcție „INMACOM”.

Necesită a fi menționat, de asemenea, că restricționarea azbestului de crisotil a fost aprobată de Guvern de trei ori în perioada anilor 2014-2015.

Expertizarea proiectului actului normativ: Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție și expertizei juridice, în urma cărora Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției au eliberat avizele respective.

Ministru

Valeriu MUNTEANU